

HEROLD GDAŃSKI

MAGAZYN RADY I PREZYDENTA MIASTA GDAŃSKA. WYCHODZI OD 1994 ROKU.

Komunikacja miejska w Gdańsku

CZYTAJ NA S. 3-7

Sieć tramwajowa w Gdańsku 1873 – 2011

CZYTAJ NA S. 10-11

foto: Karolina Kowalska

TEMAT NUMERU – KOMUNIKACJA:

Autobusy i tramwaje w Gdańsku

Próba opisu komunikacji miejskiej w Gdańsku
Współczesność i historia

BIBLIOTEKA I TEATR:

Teatr Miniatura i Biblioteka Publiczna

Tekst o fajnej bibliotece
i wywiad z nowym dyrektorem
Miejskiego Teatru Miniatura

INWESTYCJE:

Trasa Słowackiego i Tramwaj na Morenę

Kończymy prezentację
budowy Trasy Słowackiego
Nowa linia na Morenę

WEDŁUG MNIE:

Głos radnych opozycji

Krzysztof Wiecki, radny PiS
o komunikacji z mieszkańcami
i infrastrukturze sportowej

KULTURA – WYDARZENIA:

Wydarzenia, zapowiedzi

Łostowice – sprawa kościoła
Wysoki rating Gdańska
Nowe ceny za wodę

W NAJNOWSZYM HEROLDZIE:

- 3-4** **TEMAT NUMERU – KOMUNIKACJA:**
Zrozumieć tramwaj
- 5** **TEMAT NUMERU – KOMUNIKACJA:**
Magia transportu zbiorowego
- 6** **TEMAT NUMERU – KOMUNIKACJA:**
Fotoopowieść o gdańskich tramwajach
- 7** **TEMAT NUMERU – KOMUNIKACJA:**
Gdańskie autobusy
- INWESTYCJE:**
- 8** Nowe linie tramwajowe w Gdańsku
- 8** Budowa Trasy Słowackiego – zadanie IV
- WEDŁUG MNIE:**
- 9** Głos radnych opozycji: Rozmowa z Krzysztofem Wieckim, radnym PiS
- 12-13** **BIBLIOTEKA CZEKA NA CIEBIE**
Kto czyta, nie błądzi
- 13** **GD.ANNAŁY:**
Bitwa pod Oliwą
- 15** **STRONA SENIORA**
Seniorka – dla artystów
- KULTURA – WYDARZENIA**
- 16** Dyskusja o kościele czy dyskusja o Kościele?
- 16** Mikołajkowe tramwaje
- 17** Nowy trener Lechii Gdańsk w Urzędzie Miejskim
- 17** Nowe ceny za wodę w Gdańsku
- URZĄD – SPOŁECZEŃSTWO:**
- 18** Stare problemy, nowe wyzwania Rady Miasta

Drodzy Czytelnicy Herolda!

Numer, który otrzymujecie do ręki, pełen jest tramwajów. Dosłownie, ponieważ piszemy o komunikacji miejskiej i przedstawiamy fotoopowieść o gdańskich tramwajach. A początki są naprawdę odległe i sięgają końcówki XIX wieku. Stare, arcydzieła zdjęcia dostarczył Mariusz Uziębło z ZKM sp. z o.o. Na łamy zaprosiliśmy także Pomorskie Stowarzyszenie Sympatyków Transportu Miejskiego, która mamy nadzieję gościć w „Heroldzie” częściej.

Z najświeższego Herolda Czytelnik dowie się także, jak dynamiczne zmiany zachodzą w gdańskich bibliotekach. Szczególnie ciekawa jest zapowiedź otwarcia wypożyczalni w centrum handlowym Manhattan we Wrzeszczu. Będzie to wyjątkowa biblioteka,

ale również miejsce spotkań, nauki i rozrywki. Wywiadu „Heroldowi” udzielił nowy dyrektor Miejskiego Teatru Miniatura Romuald Wicza-Pokojski, który dzieli się swoimi pomysłami na rozwój tego ważnego na kulturalnej mapie Gdańska miejsca.

Sprawa kościoła pod wezwaniem Jana Pawła II, który ma powstać na Łostowicach, wzbudza olbrzymie kontrowersje. Gazety, fora, portale społecznościowe są pełne emocjonalnych wypowiedzi. „Herold” dokonał próby podsumowania w tej kwestii.

I jak zawsze – nasze stałe elementy: strona Seniora, gdańskie inwestycje i wywiad z opozycyjnym radnym. Zapraszamy do lektury! ●

Bartosz Libuda
Redaktor prowadzący

Zrozumieć tramwaj

O KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ W GDAŃSKU. Postawiliśmy sobie ambitne zadanie: na kilku stronach „Herolda Gdańskiego” przybliżyć naszym czytelnikom komunikację zbiorową w naszym mieście. Początki są odległe. „W 1864 roku jako pierwszy środek transportu miejskiego na trasie Gdańsk–Sopot pojawia się omnibus konny firmy przewozowej Thiel, Goldwieg und Handlich” – pisze Mariusz Uziębło w książeczce „100 lat tramwaju elektrycznego w Gdańsku 1896-1996”, wydanej przez ówczesny Zakład Komunikacji Miejskiej w Gdańsku w 1996 roku. W tym samym miejscu czytamy, że pierwszy tramwaj konny ruszył w Gdańsku 23 czerwca 1873 roku z Targu Siennego w Śródmieściu przez Wrzeszcz do Oliwy. A teraz przenieśmy się 138 lat później. Otwieramy oczy i jesteśmy w roku 2011.

Struktura

Organizatorem transportu miejskiego w Gdańsku jest Zarząd Transportu Miejskiego. ZTM to jednostka Urzędu Miejskiego w Gdańsku. To tam powstają rozkłady jazdy, tam również odbywa się koordynacja poszczególnych rozkładów. To ZTM komunikuje się z pasażerami za pomocą komunikatów w autobusach, tramwajach i na przystankach, prasy i swojej strony internetowej. To wreszcie ZTM płaci operatorom za każdy przejechany kilometr. Stawka ma swoją nazwę – wozokilometr. ZTM odpowiedzialny jest za kontrolę biletów – zadanie wykonuje znana chyba wszystkim pasażerom spółka Renoma.

Nadzór nad ZTM sprawuje Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego w Gdańsku, w którym powstają założenia dotyczące polityki miasta w zakresie transportu publicznego.

Cenę biletów ustalają ostatecznie radni, czyli Rada Miasta Gdańska.

Kto nas wozi - operatorzy

Na terenie Gdańska działa trzech operatorów. Są to spółki, które wożą pasażerów. Największa to Zakład Komunikacji Miejskiej (ZKM) – spółka, w której Gdańsk ma 100% udziału. Pod szyldem ZKM jeżdżą w Gdańsku wszystkie tramwaje i ponad 80% autobusów – te, które poruszają się w granicach miasta. Do Chwaszczyna i Sopotu jeździ warszawska spółka Warbus (linie 117, 122,

Błędnik – 1938 rok. Jeden z najnowocześniejszych wagonów tramwajowych Europy lat 30-tych XX wieku. Siedzenia wyłożone skórą, niskopodłogowe wejście i przedsiónek to znak nowych czasów przerwanych II wojną światową fot. ze zbiorów M.Uziębło

126, 143, 171, 622), a kierunek Pruszcz obsługuje PKS Gdańsk Sp. z o.o.

ZTM Gdańsk w sezonie letnim jest również organizatorem połączeń drogą wodną w relacjach Gdańsk – Hel, Sopot – Hel, Gdańsk – Sobieszewo. W tym przypadku rolę operatora spełnia Żegluga Gdańska Sp. z o.o.

Torami tramwajowymi, drogami i przystankami opiekuje się z ramienia miasta Zarząd Dróg i Zieleni w Gdańsku.

Tabor ZKM

W „Heroldzie” skoncentrujemy się na taborze ZKM.

Zakład Komunikacji Miejskiej w Gdańsku posiada ponad 220 autobusów. Dominują Mercedesy i Solarisy. Wszystkie autobusy ZKM są niskopodłogowe, większość posiada

klimatyzację. Średni wiek miejskiego autobusu to 7-8 lat. 46% taboru autobusowego ma mniej niż 5 lat. Niewielki odsetek przekroczył 10 lat. Tyle też wynosi żywotność autobusu miejskiego.

Po Gdańsku jeździ ok. 100 zestawów tramwajowych. Są wśród nich 33 nowoczesne „Pesy” z Bydgoszczy (do końca 2011 roku będzie ich 35). Z planowanych 46 tramwajów „N8C” w eksploatacji jest już 39. Popularnie nazywane „Dortmundami” tramwaje te zostały kupione w Niemczech. Jest to konstrukcja z lat 70-tych, uznawana za niezawodną. „Dortmundy” są dwukierunkowe, to znaczy, że mają dwie kabiny i mogą jechać w obu kierunkach bez zawracania. Tramwajów tych dotyczy największy w Polsce proces modernizacji: każdy z gdańskich „N8C” otrzyma człon niskopodłogowy, nowy układ siedzeń i przeprojektowane czoło pojazdu. ➔

HEROLD GDAŃSKI

Magazyn Rady i Prezydenta Miasta Gdańska

Opieka merytoryczna: Emilia Salach-Pezowicz, Antoni Pawlak

Redaktor prowadzący: Bartosz Libuda

Skład i projekt graficzny: Grzegorz Gilewicz

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do redagowania i skrótów nadesłanych tekstów.

Wydawca:

GDAŃSK

Urząd Miejski w Gdańsku
ul. Nowe Ogrody 8/12
80-803 Gdańsk

tel. +48 58 323 60 00
e-mail: umg@gdansk.gda.pl
www.gdansk.pl

Na zlecenie Urzędu Miejskiego w Gdańsku projekt realizuje:

ASZ-Reklama.eu
tel. +48 58 551 30 12
e-mail: biuro@asz-reklama.eu
www.asz-reklama.eu

Mercedes Conecto LF pod stadionem PGE Arena w Gdańsku. Wszystkie autobusy ZKM są dziś niskopodłogowe fot. Karolina Kowalska

➔ Modernizację przeprowadza firma Modertrans Poznań. W gdańskim taborze są 4 niskopodłogowe Citadis Ngd99 (Michał Tusk w „Gazecie Wyborczej” z 29 października 2010 roku podaje, że są to najszybsze gdańskie tramwaje – rozpędzają się do 80 km/h, a pozostałe „tylko” do 70), 2 zestawy tramwajowe typu „114 Na” z chorzowskiego Konstalu i 36 uznawanych dziś przez niektórych za zabytkowe „105 Na” także z Konstalu. Te ostatnie parkują wyłącznie w zajezdni w Nowym Porcie. „105 Na” to konstrukcja z lat 70-tych XX wieku, ale myśl techniczna, na których oparto budowę tego pojazdu, sięga lat 30-tych. „105 Na” nie kursuje do południowych dzielnic, położonych wyżej, bo mógłby tam jedynie wjechać – zbyt słabe hamulce uniemożliwiłyby mu powrót.

Zywotność tramwaju to ok. 40 lat.

Przed EURO 2012

Zakrojona na niespotykaną w Polsce skalę akcja wymiany taboru w gdańskiej komunikacji miejskiej przebiega szybciej dla autobusów niż tramwajów. Autobus to koszt ok. 800 tys. złotych. Nowy tramwaj, jak np. Pesa, to 7,5 mln złotych. W niespełna rok przed Mistrzostwami Europy w piłce nożnej Gdańsk dysponuje stosunkowo nowym, zaawansowanym technicznie taborom. We wszystkich podmiotach odpowiedzialnych w mieście za komunikację trwa zbieranie doświadczeń, które przydadzą się podczas EURO 2012. Okazją do ćwiczeń jest każda

masowa impreza, jak choćby niedawny mecz Polska – Niemcy na PGE Arena. Tamten „egzamin wstępny” miejska komunikacja, włączając w to SKM, zdała dobrze.

Wymiana taboru i poniesione w związku z tym olbrzymie koszty to mniej pieniędzy na dodatkowe kursy. Żaden budżet nie jest z gumy.

Jak powstaje rozkład jazdy?

Rozkład jazdy powstaje w Zarządzie Transportu Miejskiego. Jego autorzy nie mają wątpliwości, że najtrudniej jest zadowolić wszystkich pasażerów. Powstanie rozkładu jazdy to proces, który opiera się na analizie „potrzeb komunikacyjnych mieszkańców”. Firmy, wyłonione w drodze przetargu publicznego, prowadzą badania marketingowe, rozmawiają z pasażerami, liczą ich i sprawdzają, ile osób wsiada i wysiada na poszczególnych przystankach. Dzięki temu ZTM może elastycznie reagować na zmieniające się potrzeby pasażerów. Badania na większą skalę odbywają się w listopadzie i grudniu, może więc ktoś z naszych czytelników będzie miał okazję wziąć w nich udział i przyczynić się do kształtowania rozkładu jazdy.

Rozkład jazdy uwzględni rytym pracy w większych gdańskich zakładach. Skoordinowany jest z innymi środkami komunikacji. Chodzi o to, by ułatwić przesiadki z autobusów na tramwaje lub nocne pociągi SKM. Nikt przecież nie lubi, kiedy sprzed nosa ucieka mu tramwaj, autobus czy pociąg.

Jedziemy i płacimy

Transport zbiorowy to nie jest dobry interes dla żadnego miasta. W Gdańsku miasto dopłaca do komunikacji aż połowę środków. Zarząd Transportu Miejskiego rozlicza się z trzema gdańskimi operatorami w wozokilometrach, które oczywiście przelicza na złotówki.

We współpracy z ZTM i ZKM Sp. z o.o. przygotował **Bartosz Libuda**

Wozokilometr (wkm) - to stosowana zwyczajowo w transporcie kolejowym jednostka miary długości drogi wykonanej przez środki transportu (autobusy, tramwaje) w określonym czasie (np. doby, miesiąca, roku, wybranego kursu itp.), odpowiadająca kilometrowi – uwielokrotnionej podstawowej jednostce długości układu SI.

Przykład:

Autobusowa linia komunikacyjna transportu miejskiego ma trasę o długości 10 km. Obsługiwana przez 2 autobusy, z których każdy wykonuje na dobę po 20 kursów.

- 10 km x 20 kursów = 200 km
  - 200 km x 2 autobusy(wozy) = 400 wkm
- Dobowa długość drogi tej linii wynosi 400 wozokilometrów.

Tramwaje w Gdańsku, poza linią 4, obsługiwane są przez składy podwójne, tak więc każdy tramwaj (poza linią 4) wykonuje podwójne wozokilometry. Nie wdając się w szczegóły, 1 wozokilometr wynosi od 6,3 zł do 7,3 zł.

Do października tego roku wpływ z biletów w Gdańsku (łącznie z Żegluga Gdańska) wyniosły 84 mln złotych, natomiast przewoźnicy lądowi zainkasowali ponad 171 mln złotych. Żegluga Gdańska otrzymała niespełna 4 mln złotych.

Magia transportu zbiorowego

Arthur C. Clarke w jednym ze swoich praw napisał „każda dostatecznie zaawansowana technologia niczym nie różni się od magii”. Intencja jest jasna: skomplikowanie czyni technologię niezrozumiałą. Ale czy tylko? Może właśnie trudność w percepcji zjawisk powoduje chęć ich zgłębienia? Członków Pomorskiego Stowarzyszenia Sympatyków Transportu Miejskiego (PSSTM), zafascynowała magia transportu zbiorowego.

— **A**by skutecznie poznać mechanizmy zachodzące w transporcie, należy oprzeć się na trzech platformach czasowych – uważa Adam Kaszubowski, prezes Stowarzyszenia – równie ważna jak teraźniejszość, jest przeszłość, o której nie możemy zapominać, ale przede wszystkim musimy zawsze patrzeć w przyszłość. Dzięki takiemu spojrzeniu wiemy, jakie elementy poprawiające funkcjonowanie transportu można wprowadzić w krótkim okresie czasu, na co należy uważać, aby nie powtórzyć błędów, oraz w jakim kierunku powinna być tworzona polityka transportowa aglomeracji.

Ta idea przyświecała hobbystom i profesjonalistom transportu zbiorowego, kiedy pięć lat temu rozpoczęli tworzenie PSSTM. Od chwili powstania, Stowarzyszenie zorganizowało kilkadziesiąt przedsięwzięć promujących transport publiczny. Jedną z ostatnich akcji był Złot Zabytkowych Autobusów, współorganizowany przez PSSTM.

— Złot był pierwszą tego typu imprezą w północnej Polsce. Organizując go, zależało nam na pielęgnowaniu tradycji komunikacyjnej, a jednocześnie chcieliśmy pokazać, jak bardzo w ostatnich latach zmienił się nasz tabor – mówi Kaszubowski – jeszcze niedawno jeździliśmy autobusami wysokopodłogowymi, dzisiaj całość floty jest niskopodłogowa, a większość pojazdów – klimatyzowana. To duży postęp, pokazujący pozytywne tendencje.

— Nie zapominamy również o codzienności. Współdziałamy przy akcji Zmieniamy

Twoje Miasto „Czyste Przystanki”, która realizowana jest w mieście w ramach projektu Civitas Mimosa Gdańsk. Celem przedsięwzięcia jest uwolnienie przestrzeni publicznej od nielegalnych reklam nielegalnych na wiatkach przystankowych – przypomina Jacek Szmagliński, wiceprezes Stowarzyszenia – Akcja przyniosła wymierne efekty. Mieszkańcy miasta zauważyli, że mają wpływ na estetykę. Mogą sami dbać o czystość wiat.

Cele Stowarzyszenia można opisać w krótkim zdaniu: PSSTM promuje komunikację miejską jako wygodną, szybką i ekologiczną formę transportu. Aby osiągnąć ten cel, współpracuje z władzami lokalnymi, zarządami i firmami komunikacyjnymi oraz instytucjami zajmującymi się transportem miejskim w kraju i za granicą.

— Staramy się pokazać, że transport publiczny może być przyjazny dla pasażera i budzić jak najlepsze emocje – przekonuje Szmagliński – co roku współorganizujemy z Zakładem Komunikacji Miejskiej akcje dla mieszkańców miasta: Tramwaj Mikołajkowy, Walentynkowy. Wspomagamy Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy w naszym Orkiestrowym Tramwaju i od niedawna w „Ogórku”. Już za dwa tygodnie zapraszamy do zabytkowych tramwajów mikołajkowych, gdzie każdy pasażer otrzyma słodką niespodziankę.

— Oprócz tego prowadzimy merytoryczną debatę, uczestniczymy w konsultacjach społecznych – dodaje Kaszubowski – staramy się wskazywać rozwiązania optymalne, najwygodniejsze dla pasażerów, a jednocześnie

Popularny niegdyś, a dziś już legendarny autobus Jelcz, zwany „ogórkim”

fot. Adam Kaszubowski

PSSTM z wizytą w bygdoskiej PESA w marcu 2011 roku. To z tej fabryki pochodzą najnowsze tramwaje w Gdańsku

fot. arch. PSSTM

maksymalnie uzasadnione ekonomicznie.

Wielu mieszkańców chętnie pisze do nas z uwagami na temat transportu. W tym celu został uruchomiony adres uwagi@psstm.org.pl. Członkowie Stowarzyszenia analizują możliwości zmian i przekazują wnioski do odpowiednich instytucji. Znajdują one potwierdzenie w wykonywanych później na ich podstawie badaniach.

Na łamach Herolda hobbysci ze Stowarzyszenia będą cyklicznie redagować artykuły, starając się przybliżyć Państwu nie tylko swoją pasję, często łącząc ją z pracą zawodową. Będą opisywać historię komunikacji publicznej, ciekawostki z nią związane, pokażą rozwiązania futurystyczne, czasami już testowane w innych miastach.

(red, PSSTM)

Więcej informacji o PSSTM znajdziecie Państwo na stronie internetowej www.psstm.org.pl

Fotoopowieść o gdańskich tramwajach

Tę historię w obrazkach zawdzięczamy Mariuszowi Uziębło z ZKM Gdańsk Sp. z o.o. Dziękujemy. Dla pasjonatów – smaczek w „Heroldzie” elektronicznym na stronie www.gdansk.pl. Znajdziecie tam mapkę pokazującą rozwój sieci tramwajowej w Gdańsku od 1873 do 2011 roku. Gratka dla koneserów.

Pierwsze tramwaje elektryczne na Targu Węglowym. Jako doczepy dawne wagony tramwaju konnego. Rok 1899 fot. ze zbiorów M. Uziębło

1 lipca 1927 roku otwarcie linii na Stogi (Heubude). Wagon 245 z Gdańskiej Fabryki Wagonów, siostrzany wagon dzisiejszego historycznego Bergamanna nr 266 fot. ze zbiorów M. Uziębło

Wagon przegubowy 102Na. 55 tramwajów przegubowych z lat 1969-1973 sprawiło, że ostatecznie Gdańsk pożegnał wagony przedwojenne. Obok Hotel Novotel – 1988 rok fot. S. Hilkenbach ze zbiorów M. Uziębło

Najnowszy z gdańskich tramwajów – bydgoska Pesa Swing. Do końca 2011 roku po gdańskich torach będzie jeździć 35 takich pojazdów fot. Karolina Kowalska

Podwale Grodzkie – 1936 rok. Pierwsze wagony niskopodłogowe pojawiły się w Gdańsku w 1925 roku. 5 wagonów silnikowych i 10 doczepnych zbudowała Gdańska Fabryka Wagonów fot. ze zbiorów M. Uziębło

Wagon typu Maximum to czteroosiowe wagony, które w ilości 34 sztuk kursowały przed II wojną światową po gdańskich torach. Tramwaj do Siedlec – Hucisko 1942 rok fot. ze zbiorów M. Uziębło

Wagon typu 4N z chorzowskiego Konstalu. W latach 1951-1962 dostarczono do Gdańska wagony w kilku odmianach konstrukcyjnych. Zastąpiły one wiele tramwajów budowy przedwojennej. Kursowały do początku lat 80-tych. Zajezdnia Wrzeszcz – 1961 rok fot. S. Hilkenbach ze zbiorów M. Uziębło

Tramwaje typu 105N pojawiły się w Gdańsku w roku 1975. Do roku 1990 dostarczone 228 nowych pojazdów. W roku 1990 stanowią wraz z wymienionymi za przegubowe 102Na – 46 dodatkowymi wagonami z Krakowa 100% taboru. Jeltkowo – 1978 rok fot. S. Hilkenbach ze zbiorów M. Uziębło

Gdańskie autobusy

To z pewnością mogłoby być kilka kolejnych stron w „Heroldzie Gdańskim”. Kiedyś pewnie wrócimy do tego tematu, aby pasażerowie i kierowcy autobusów poczuli się dowartościowani. Tym razem o autobusach jedynie w pigułce.

Pierwsze autobusy ruszyły w Gdańsku w 1927 roku, a pierwsze linie łączyły Sopot z centrum Gdańska i Oliwą.

W latach trzydziestych XX wieku połączono Gdańsk z Wyspą Bohnsack (Sobieszewska) oraz z Nowym Dworem Gdańskim.

Znaczny rozwój komunikacji autobusowej nastąpił już po II Wojnie Światowej. Początkowo tabor stanowiły pojazdy niemieckie, a w latach 50-tych, wraz dostawami, autobusy węgierskie, polskie (Star) a następnie czeskosłowackie.

Z każdą dekadą następował coraz szybszy rozwój połączeń autobusowych i w latach 70-tych przewozy autobusami przewyższy-

Mercedes Conecto LF. Gdańska flota autobusowa to ponad 200 pojazdów, w 100 proc. niskopodłogowa i w 80 proc. klimatyzowana. Jedna z najmłodszych w kraju fot. Karolina Kowalska

ły te wykonywane tramwajami. Po polskich Jelczach nastąpiły czasy tzw. Berlietów, a następnie Ikarusów. Pierwsze w Polsce autobusy niskopodłogowe pojawiły się w Gdańsku

w roku 1994. Dziś „niskopodłogowce” stanowią 100% gdańskich autobusów.

Mariusz Uziębło

Nowe linie tramwajowe w Gdańsku

Dobrze się składa, że w tym numerze piszemy o komunikacji miejskiej w Gdańsku, bo to właściwy moment, żeby wrócić do tematu nowych linii tramwajowych. Wrócić, bo pisaliśmy już o tym w numerze 2/2011 z września. Zaprezentowaliśmy tam linię tramwajową wzdłuż Nowej Łódzkiej na Orunię w artykule „Tramwajem na południe”. Materiał ten każdy może znaleźć na stronie www.gdansk.pl, w elektronicznej wersji „Herolda Gdańskiego”, w menu „na skróty” w prawej części strony głównej.

Dziś o linii tramwajowej na Morenę – obecnie w fazie projektu

Budowa linii tramwajowej w dzielnicy Piecki – Migowo przebiegać ma od pętli „Siedlce” wzdłuż ul. Kartuskiej przez ul. Nowolipie i ul. Rakoczego, z powiązaniem z przystankiem Pomorskiej Kolei Metropolitalnej. Od ul. Rakoczego pobiegnie odgaślenie linii tramwajowej do ul. Bulońskiej. Przewidziano uwzględnienie ruchu kolejowego, tramwajowego, autobusowego, pieszego i rowerowego.

W przetargu nieograniczonym najkorzystniejszą ofertę na projekt złożyło Biuro Inżynierskie Usług Projektowych Sp. z o.o. z Krakowa – cena brutto: 1 267 023,00 zł.

Co powstanie?

Dwutorowa linia tramwajowa z infrastrukturą – roboty rozpoczyna się na ul. Kartuskiej przed przystankiem tramwajowym Siedlce. Pętla „Siedlce” zostanie przebudowana na węzeł integracyjny różnych rodzajów ruchu, w tym kolejowego.

Linia tramwajowa pobiegnie przez ul. Nowolipie, ul. Rakoczego do przystanku Pomorskiej Kolei Metropolitalnej przy ul. Rakoczego, a odgaślenie linii tramwajowej od ul. Rakoczego do ul. Bulońskiej.

Niezbędna będzie przebudowa ulic i infrastruktury wzdłuż nowej linii. To samo dotyczy skrzyżowań z ulicami przylegającymi do trasy linii tramwajowej. Przebudowie

skrzyżowania ul. Piekarniczej z ul. Rakoczego towarzyszyć będzie dowiezanie do opracowanych projektów ścieżki rowerowej (opracowanie: Miastoprojekt).

Na peronach przystanków tramwajowych znajdują się tablice Systemu Informacji Pasażerskiej typu LED.

Przy inwestycji powstaną też obiekty, których zwykły pasażer często nie zauważa, a więc stacja prostownikowa z ogrodzeniem, droga dojazdowa, infrastruktura techniczna, mury oporowe, estakady, przepusty... Trzeba będzie zagospodarować zieleń, być może postawić ekrany akustyczne i usunąć przeszkody związane z istniejącym uzbrojeniem terenu.

Realizacja projektu: maj 2011 – czerwiec 2012

Budowa Trasy Słowackiego – zadanie IV

Kończymy prezentację jednej z największych gdańskich inwestycji – budowy Trasy Słowackiego. W numerze 4/2011, wydanym w październiku, opisaliśmy tunel pod Martwą Wisłą i wszystkich zainteresowanych odsyłamy do tego materiału. „Herolda Gdańskiego” znaleźć można także w sieci na www.gdansk.pl w menu „na skróty” w prawej części strony głównej.

Zadanie IV to budowa odcinka o długości 2,4 km – dwóch jezdnii z dwoma pasami ruchu, w tym:

- budowa odcinka Węzeł Marynarki Polskiej – Węzeł Ku Ujściu;
- budowa tunelu pod Martwą Wisłą o długości 1377,5 m i całego otoczenia tunelu. Zgodnie z przyjętymi założeniami zostaną wybudowane dwa równoległe tunele

dla każdego kierunku ruchu, oddzielnie z jezdniami dwupasmowymi;

- budowa Węzła Marynarki Polskiej z dużym rondem o średnicy zewnętrznej 130 metrów. Pod rondem przebiegać będzie Trasa Słowackiego. Na węźle konieczne jest wykonanie dwóch wiaduktów drogowych, wiaduktu tramwajowego, dwóch wiaduktów technicznych i dwóch obiektów dla

ruchu pieszo-rowerowego.

Termin realizacji: X 2011 – X 2014

Wykonawca: Obrascón Huarte Lain, Hydrobudowa Polska, Aprivia SA, PBG, Przedsiębiorstwo Robót Górniczych

Koszt robót budowlanych: 885,6 mln zł

Przygotował we współpracy z GIK:
Bartosz Libuda

Rozmowa z Krzysztofem Wieckim, radnym PiS

Na stronie dla opozycji tym razem wypowiada się radny PiS Krzysztof Wiecki. Rozmowa dotyczy spraw, którymi radny się zajmuje i uważa je za istotne: komunikacji z mieszkańcami i infrastruktury sportowej dla gdańszczan.

Herold Gdański: Jak Pan wyobraża idealny model komunikacji między władzą samorządową w Gdańsku a mieszkańcami?

Krzysztof Wiecki: Sądzę, że takiego modelu jeszcze żaden samorząd nie wypracował, ale nie oznacza to, iż nie należy do takiej komunikacji cały czas dążyć. I nawet gdy będziemy sądzili, że już to osiągnęliśmy, to i tak okaże się, że można jeszcze coś poprawić, bo zmieniły się warunki nas otaczające lub zostały stworzone nowe narzędzia komunikacji, które do tej pory były nieznanne. Należy mieć na uwadze, że komunikacja między władzą a mieszkańcami ma w dłuższej perspektywie powodować m.in. zmniejszenie konfliktów lokalnych wokół kwestii inwestycyjno-przestrzennych, upodmiotowienie mieszkańców poprzez stworzenie kanałów komunikacji między władzą a mieszkańcami, zwiększenie udziału mieszkańców w decyzjach dotyczących ich miejsca zamieszkania. Dobry sposób komunikowania się władz ze społeczeństwem winien skutkować włączeniem mieszkańców w proces budowania strategii rozwoju miasta, odpowiednie wyjaśnianie trudności i dążeń prowadzonych działań. Twórczy dialog z mieszkańcami powoduje, że proces tworzenia strategii staje się bardziej sprawny. A późniejsza realizacja

jest znacznie łatwiejsza, ponieważ rozpatruje faktyczne problemy, z jakimi zmagają się mieszkańcy, jak również pokazuje sposoby ich rozwiązywania. Na koniec chcę powiedzieć, że jednym z kanałów jest „Herold Gdański”. Niestety działa on tylko w jedną stronę tzn. prezydent i podlegli mu urzędnicy przedstawiają mieszkańcom w nim swój punkt widzenia na to co się dzieje w Urzędzie Miejskim i mieście bez możliwości szybkiej reakcji ze strony mieszkańców. Do tej pory wydanych zostało 5 numerów „Herolda Gdańskiego” o nakładzie 15 000 każdy. Większość spraw w nim poruszanych można było przeczytać w innych gazetach, Internecie, obeerze w TV czy też na samej stronie miasta. Pamiętam jak na początku lat osiemdziesiątych w jednej z codziennych gazet NSZZ Solidarność miała swoją rubrykę. Tak i dziś prezydent mógłby podjąć decyzję o zaprzestaniu wydawania przez UM Gdańska swoich magazynów (Wydział Edukacji też ma swój) a środki przeznaczyć na wykupienie stałej rubryki. Efekt podobny jak przy „Heroldzie” ale trafia do większej ilości mieszkańców.

H.G.: W Gdańsku powstało w ostatnim czasie wiele obiektów sportowych, w tym boiska w ramach programu Junior Gdańsk 2012. Jak, Pana zdaniem, prezentuje się infrastruktura sportowo-turystyczna dla mieszkańców Gdańska?

K.W.: W Gdańsku faktycznie w ostatnim okresie powstało wiele boisk piłkarskich przy różnych typach szkół. Należy się z tego cieszyć, ale nie można zapominać też o innych sportach, a z tym w naszym mieście niestety nie jest już tak dobrze. W niektórych jest wręcz katastroficznie. Przed transformacją gospodarczą mieliśmy w Gdańsku kilka klubów lekkoatletycznych z Lechią na czele. Dzisiaj z tych służonych pozostała Konradia i KL „Lechia Gdańsk” (AWFiS jest klubem uczelnianym dlatego jego nie liczę) w zasadzie z jedną konkurencją jaką jest chód sportowy. W pierwszej połowie obecnej dekadki została zlikwidowana bieżnia lekkoatletyczna Lechii aby poprawić warunki dla piłkarzy, do dnia dzisiejszego ten wielce zasłużony klub nie ma swojej bazy sportowej. A bez bieżni, zeskoków, rzutni, skocznicy w dal trudno prowadzić właściwą pracę z młodzieżą a jeszcze trudniej sport na miarę medalistów mistrzostw Polski. Pamiętajmy, że lekkoatletyka to jedna z najtańszych form sportu a Gdańsk nie ma żadnego z prawdziwego zdarzenia obiektu lekkoatletycznego. Mamy piękny stadion, halę na granicy z Sopotem ale brakuje basenów, niewystarczająca jest ilość dróg rowerowych. Chociaż trzeba przyznać, że jeżeli mowa o rowerzystach to dla nich wiele już zrobiono.

Rozmawiał: Bartosz Libuda

Mamy najlepszy port lotniczy w Polsce

Port Lotniczy Gdańsk im. Lecha Wałęsy otrzymał „Awionetkę 2011”. Gala odbyła się 16 listopada w hotelu Marriott w Warszawie.

Kapituła oceniająca kandydatów dostrzegła dynamiczny rozwój lotniska – zarówno inwestycyjny, jak i dotyczący siatki połączeń.

W 2011 roku z Gdańska uruchomiono 19 nowych tras. Linie „OLT Jetair” wybrały Gdańsk na swój główny port przesiadkowy. Na gdańskim lotnisku trwa największy w historii program inwestycyjny przypadający na lata 2009-2015, warty 400 milionów złotych netto. Program obejmuje budowę nowego terminala pasażerskiego, drogi kołowania oraz dwóch płyt postojowych dla samolotów.

Z Gdańska można dolecieć między innymi do Alicante i Barcelony, Paryża, Rzymu i Bergamo, Berlina, Dortmundu, Dublina, Edynburga, Londynu,

fol. Pavel Jedlicka

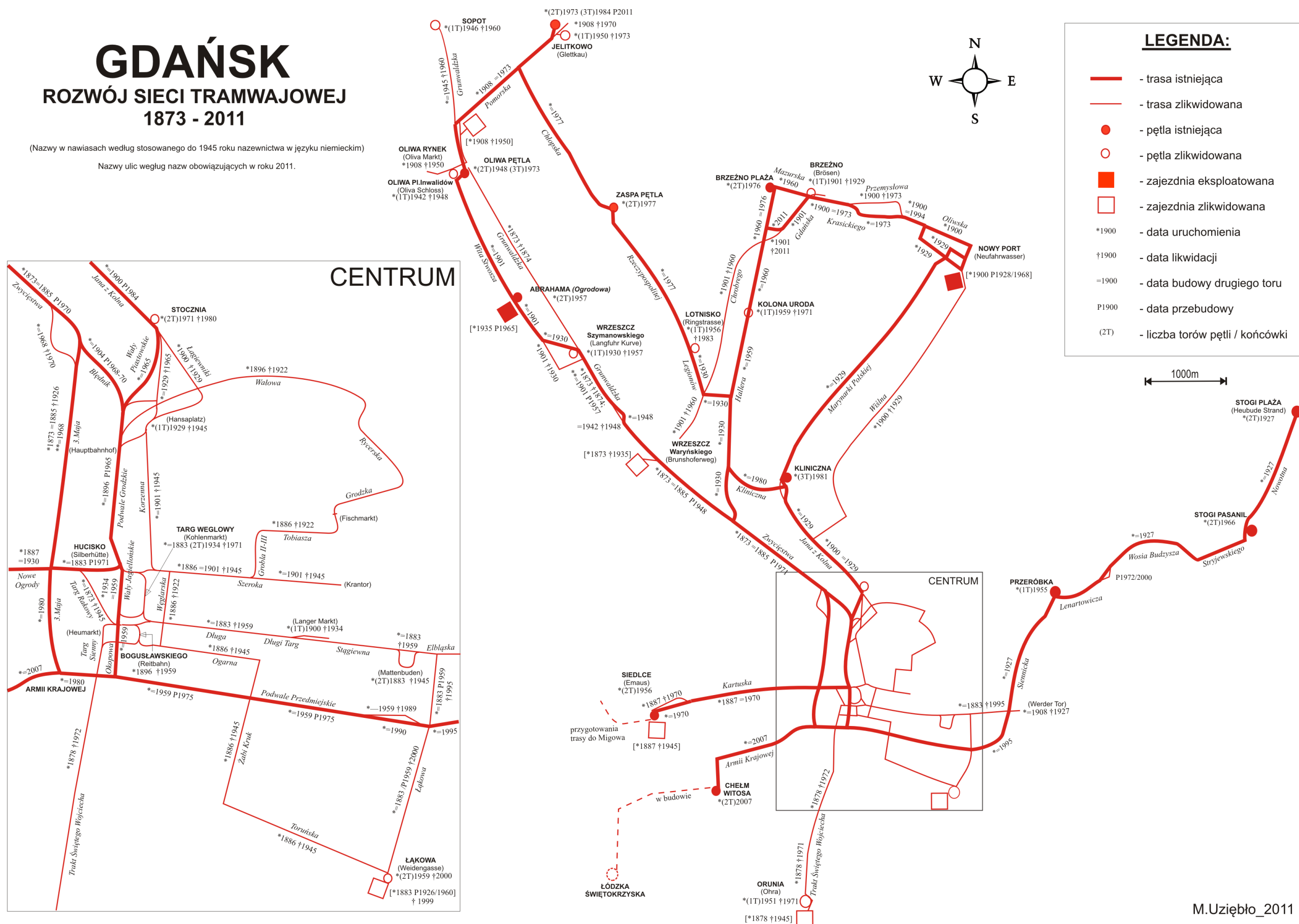
Oslo, Bergen, Turku, Warszawy, Wrocławia... Wszystko o Porcie Lotniczym i połączeniach na www.airport.gdansk.pl.

Sieć tramwajowa w Gdańsku 1873 – 2011

Tylko w wersji online Herolda Gdańskiego publikujemy mapę obrazującą rozwój sieci tramwajowej w Gdańsku od 1873 roku do 2011 roku. Sporządzona przez Mariusza Uziębło, pozwala prześledzić, które linie przetrwały, a jakie zniknęły. Gratka dla pasjonatów i koneserów.

GDAŃSK ROZWÓJ SIECI TRAMWAJOWEJ 1873 - 2011

(Nazwy w nawiasach według stosowanego do 1945 roku nazewnictwa w języku niemieckim)
Nazwy ulic według nazw obowiązujących w roku 2011.

M.Uziębło_2011

Biblioteka w Centrum Handlowym Manhattan w Gdańsku – wizualizacja. Otwarcie w I kwartale 2012 roku

fot. mat. Biblioteki

Kto czyta, nie błądzi

Według danych Miejskiej i Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Gdańsku, w naszym mieście jest ok. 50 tys. zarejestrowanych czytelników – klientów 30 filii gdańskich bibliotek. Przeważają wśród nich kobiety. Najwięcej jest studentek, ale nie brakuje pań w różnym wieku i sytuacji zawodowej. Natomiast statystyczny mężczyzna kończy swoją przygodę z biblioteką wraz z edukacją, by pojawić się w murach wypożyczalni jako... emeryt. Gdańska biblioteka ma pomysł, jak to zmienić i zaprosić facetów po książkę.

Zbiory biblioteczne

To przede wszystkim książki. Ostatnio przybywa ich szybciej i na nowych zasadach – budżet na zakup książek wzrósł w Gdańsku pięciokrotnie, ze 100 tys. zł do pół miliona. O pozycjach do kupienia decydują kierownicy bibliotek z czytelnikami. Demokratyzacja spowodowała duży wzrost wypożyczeń w Gdańsku. Dzieje się to wbrew czarnowidztwu i obiegowym opiniom o śmierci czytelnictwa – mówi Paweł Braun, dyrektor Miejskiej i Wojewódzkiej Biblioteki z siedzibą na Targu Rakowym 5/6. Warto chyba dodać, że współczesne biblioteki mają olbrzymią konkurencję, od prasy branżowej i specjalistycznej przez media elektroniczne i Internet.

Biblioteki w Gdańsku to także rosnący zbiór audiobooków. Ich pokazną liczbę ma już 20 z 30 gdańskich bibliotek. Niewielki zbiór starych druków jest obecnie w konserwacji.

Biblioteka przy Mariackiej to piękne i wyjątkowe miejsce, w którym czytelnik znajdzie przede wszystkim książki, zdjęcia i multimedia o Gdańsku

fot. mat. Biblioteki

Jak skorzystać z biblioteki?

Z gdańskiej biblioteki może skorzystać każdy, kto się do niej zapisze, także turysta i obcokrajowiec. Wystarczy posiadać Kartę do Kultury. Nie jest to tylko karta biblioteczna, ale o wiele więcej. Wyrobisz ją w każdej wypożyczalni książek w Gdańsku.

Właśnie dobiega końca proces komputeryzacji wszystkich zbiorów w bibliotece i jej 30 filiach. Dzięki temu można wejść online do katalogu na stronie www.wbpg.org.pl. Osoby zapisane w bibliotece mogą sprawdzić stan swoich wypożyczeń, wystawiać książkom oceny, pisać recenzje i sprawdzać, po co czytelnicy sięgają najchętniej. Technologia ta działa od połowy 2011 roku.

Biblioteka w Manhattanie

Pomysł utworzenia biblioteki w centrum handlowym, czynnej od poniedziałku do soboty od godz. 9.00 do 21.00, to ambitna próba nawiązania dialogu z ludźmi wykształconymi, którzy nie korzystają z bibliotek i często wolą kupić książkę niż wypożyczyć ją za darmo. Są to przede wszystkim mężczyźni. Powstanie biblioteki w Manhattanie poprzedziły badania społeczne. Jest to projekt nowatorski w skali całej Polski.

Nowa wypożyczalnia ułatwi dostęp do zbiorów popularno-naukowych w tak zwanej cichej czytelni. Przewidziano miejsca spotkań i wspólnej nauki dla młodzieży oraz miejsca do rozwoju wczesnodziecięcego (do 13 roku życia). Będzie pracownia komiksowa i zbiory audiowizualne: e-booki, płyty audio i dvd z klasyką teatru i filmu. Wszystko do wypożyczenia. Będzie można pograć w szachy, scrabble, spotkać się przy konsoli playstation albo adapterze i płytach analogowych, oczywiście z słuchawkami na uszach. Użytkownicy będą mieć do dyspozycji instrumenty muzyczne. Zbiór obejmie 40 000 książek i wspomniane multimedia. Nowa biblioteka spełni rolę animatora życia społecznego w dzielnicy Gdańsk-Wrzeszcz. Otwarcie biblioteki w Manhattanie w pierwszym kwartale 2012 roku.

Filia nr 26 na Żabiance oddana po remoncie

4 listopada po gruntownym remoncie otwarto bibliotekę na Żabiance, przy ul. Gospody 3b. Powstał tam zbiór książek audio i miejsce zabaw dla dzieci. Biblioteki osiedlowe, lokalne mają pomóc w integracji tamtejszych środowisk przez spotkania literackie, dyskusyjne kluby książki czy wsparcie rozwoju talentów literackich, malarskich i fotograficznych. Młodzi ludzie powinni mieć szansę rozwijać swój talent i pierwszy raz zaistnieć jako artyści w ramach biblioteki. Zdaniem Pawła Brauna, biblioteka to pierwszy kontakt mieszkańca z kulturą, powszechny i dostępny. W dniu otwarcia filii na Żabiance ponad 200 osób kupiło Kartę do Kultury i wypożyczyło ponad 250 książek. Już 1 grudnia 2011 roku czytelnicy będą mogli wybrać się do nowej biblioteki na Przymorzu przy ul. Obrońców Wybrzeża 2.

Karta do Kultury

Karta do Kultury to karta biblioteczna Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gdańsku. Posiadając ją, możesz skorzystać ze wszystkich działających w systemie

komputerowym filii WiMBP.

Do końca 2012 roku będzie ich 30, czyli wszystkie gdańskie biblioteki. Właścicielem Karty może stać się każdy czytelnik Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gdańsku. Koszt Karty to tylko 1 złoty. Odbierz swoją przepustkę do kultury już dziś!

Karta do Kultury to także karta rabatowa, umożliwiającą zakup tańszych biletów na wydarzenia kulturalne w Trójmieście. Partnerzy: Bałtycki Teatr Tańca, Centrum Hewelianum, Centrum Sztuki Manhattan, Centrum Sztuki Współczesnej Łaźnia, Europejskie Centrum Solidarności, Gdańska Szkoła Artystyczna, Gdańska Scena Muzyczna, Kino 5D Extreme, Kino Helios Gdańsk, Klub Żak, Księgarnia KOLIBER, Księgarnia Polanglo, Kawiarnia i Księgarnia Fikcja Cafe, Kawiarnia&Księgarnia Bookarnia w Sopocie, Księgarnia w Krzywym Domku w Sopocie, Kawiarnia Cafe' Alegoria, Muzeum Historyczne Miasta Gdańska, Państwowa Opera Bałtycka, Polska Filharmonia Bałtycka, Polski Chór Kameralny, Teatr Off de BICZ w Sopocie, Teatr Miejski w Gdyni, Teatr Wybrzeże.

Wszystko o Karcie do Kultury znajdziesz na www.kartadokultury.pl.

Przygotował: **Bartosz Libuda**

Bitwa pod Oliwą, autor nieznany

źródło: Wikimedia

GD.ANNAŁY:

Bitwa pod Oliwą

28 listopada 1627 roku na niespokojnych tego dnia (wszak u schyłku jesieni) wodach Zatoki Gdańskiej doszło do bitwy pod Oliwą – takim mianem później okrzykniętej w annałach, kronikach i opracowaniach historyków, choć może bliżej było do

miejsca starcia do niewielkiej wioski Zaspa nad jeziorem tego imienia. To miał być rutynowy i ostatni tego roku rajd szwedzkiej eskadry pod mury twierdzy Wisłoujście, przypominający Polakom i gdańszczanom, kto jest panem Morza Bałtyckiego. Drogę sześciu okrętom skandynawskim zagroziła jednak ustawiona w bojowym szyku cała polska flota wojenna, łącznie 10 okrętów pod dowództwem Fryzyczyka, od blisko 20 lat związanego z Gdańskiem obywatela tego miasta, Arndta Dickmana. W bitwie, a właściwie potyczce, gdyż wzięły w niej udział po trzy okręty z każdej strony, górą okazała się polska flota. Zdobyto szwedzki okręt admirałski „Tigern”, zatonał „Solen”, zmuszono do ucieczki pozostałe okręty szwedzkiej floty. Panami pola (morza!) bitwy pozostali marynarze z królewskiej floty Zygmunta III Wazy. W walce stoczonej

po abordażu na pokładzie „Tigerna” poległ niestety admirał Dickman, zginęli i inni oficerowie dowodzący w starciu (poległ także szwedzki admirał). Oficer, który po śmierci admirała Dickmana przejął dowodzenie nad Polakami w bezpośredniej walce na pokładzie nieprzyjacielskiego okrętu, nazywał się Henryk Oloffson. Świadczy to o tym, jak nieistotna była wtedy kwestia języka i narodowości. Znaczenie bitwy było głównie propagandowe, ponieważ już w roku następnym Szwedzi wzięli odwet, niszcząc jeden ze stojących pod Wisłoujściem okrętów polskich i uszkadzając pozostałe. W pamięci gdańszczan bitwa powinna pozostać jako jeszcze jeden przykład współdziałania ich miasta z Najjaśniejszą Rzeczpospolitą.

Sławomir Kościelak

Teatr powinien czarować

Miejski Teatr Miniatura w Gdańsku ma już nowego dyrektora. Jest nim teatrolog **Romuald Wicza-Pokojski**. W rozmowie z „Heroldem” nowy dyrektor mówi o swoich planach artystycznych i misji teatru w mieście.

Herold Gdański: Rozejrzał się Pan już po teatrze? Może Pan opowiedzieć o swoich wrażeniach?

Romuald Wicza-Pokojski: Mamy bardzo dużo pracy przed sobą, ale też bardzo dużo energii, żeby wprowadzić zmiany, które będą usprawniały nasze działania. Miniatura to miejsce historyczne, w którym oddech początków powojennego teatru lalek jest silnie obecny, a to jest rzecz inspirująca. Tu także działał Bim-Bom.

H.G.: Jakie zmiany w zespole, w administracji i sposobie zarządzania teatrem Pan planuje?

R.W.-P.: Jesteśmy w trakcie dokonywania oceny i ewaluacji metod zarządzania teatrem. Trudno mówić na tym etapie procesu o planach, bo najpierw trzeba dobrze rozpoznać stan obecny. Jest to wrażliwa tkanka, gdyż jesteśmy w instytucji, która ma misję uczestniczenia w procesie edukacji kulturalnej i artystycznej. Wszystkie działania powinny być rozważne i gruntownie przemyślane, ale z pewnością będziemy podejmować działania w celu przystosowania teatru do obecnej rzeczywistości prawno-finansowej. Chodzi o możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych, od ministerialnych przez unijne, po pieniądze sponsorów. Kolejny obszar dotyczy promocji teatru, aktorów i spektakli. Chciałbym, aby teatr był silniej obecny w mediach, uczestniczył w pewnych dyskusjach społecznych związanych z wychowaniem, na przykład przez dobór repertuaru, ukierunkowanie go na literaturę współczesną dziecięcą i młodzieżową.

H.G.: Czy mógłby Pan wypunktować najważniejsze dla Pana elementy w funkcjonowaniu teatru pod Pana zarządem?

„Alicja w Krainie Czarów”, reżyseria: Jerzy Jan Połoński i Jarosław Staniek

fol. Marysia Gąsecka / mat. teatru

R.W.-P.: Są to przede wszystkim: ukierunkowanie na literaturę współczesną i młodzieżową, nastawienie na debiuty i prawykonania, uczestniczenie w życiu miasta.

H.G.: W swoim pomysłach na teatr, zaprezentowanym komisji konkursowej, nie wspominał Pan o własnych realizacjach, ale mówił Pan o tytułach, które chciałby Pan wprowadzić, wymieniał Pan osoby, które chciałby Pan ściągnąć do teatru. Co i kogo konkretnie?

R.W.-P.: Mogę o tym powiedzieć po 29 listopada, ale trochę zdradzę: myślimy między innymi o przeniesieniu na scenę cykli skandynawskich, detektywistycznych powieści dla dzieci. Będę szukał też tekstów i inspiracji z obszaru dokumentu dziecięcego, tam gdzie dziecko jest w centrum. Dla mnie przede wszystkim specyfiką teatru jest jego magiczność, to znaczy to, że teatr uruchamia wyobraźnię. Teatr z misją dla dzieci i młodzieży powinien być działaniem nie wprost, potrzebuje metafory, magiczności, bajkowości, powinien czarować. Moją ideą jest zwrócenie się bardziej w kierunku lalki jako formy. Uważam, że poprzez formę można powiedzieć więcej niż tylko w teatrze psychologicznym. Mówiąc o formie: teatr lalkowy to ten rodzaj teatru, gdzie postać może zagrać z głową

pod pachą. Co do mojej aktywności artystycznej, to myślę o mojej pracy laboratoryjnej, czyli o poszukiwaniach moich i aktorów, o eksperymentach dotyczących środków wyrazu. Nurt eksperymentalny chciałbym oddzielić od głównego nurtu repertuarowego.

H.G.: Na koniec chciałbym Pana zapytać o śledztwo prokuratury i CBA w teatrze. Pod koniec maja tego roku media donosiły o zarzutach prokuratorskich dla 6 osób (chodziło o wzbogacenie się na mieniu publicznym teatru).

R.W.-P.: Zapoznają się ze wszystkim, co dotyczy teatru. Chcę moje decyzje gruntownie przemyśleć. Wszystkie moje działania będą szły w kierunku naprawy reputacji teatru. Wprowadzam audyt struktury zarządzania w teatrze. Czekam na jego wyniki. ●

Rozmawiał: **Bartosz Libuda**

Miejski Teatr MINIATURA,
80-236 Gdańsk, al. Grunwaldzka 16,
www.teatrminiatura.pl
☎ Tel./fax: (58) 341 01 23,
☎ Centrala: (58) 341 12 09,
☎ Rezerwacja: (58) 341 94 83
✉ organizacjawidowisk@teatrminiatura.pl

Seniorka – dla artystów

Maria Borkowska-Flisek, mimo swego wieku, działa aktywnie na rzecz gdańskich artystów. Jest znakomitym przykładem osoby starszej, która swoją energią otwiera drzwi o wiele młodszym od siebie. Zachęcamy wszystkich gdańskich seniorów do aktywności! Poniżej przykłady starań Marii Borkowskiej-Flisek.

Gdańscy artyści w Druskiennikach

Od kilkunastu lat trwa współpraca plastyczna między Pomorzem a litewskim uzdrowiskiem Druskienniki. Społeczną organizatorką jest gdańszczanka – Maria Borkowska-Flisek. Wyjazd i pobyt artystów na Litwie finansują miasta. Liczba artystów z Gdańska jest największa, więc i udział finansowy Gdańska jest najbardziej znaczny.

W ramach współpracy 13.10.2011. do Druskiennik pojechała grupa mieszkańców Trójmiasta. Wśród nich dwoje niepełnosprawnych artystów z opiekunami, sześciu plastyków i troje muzyków.

Na otwarcia indywidualnych wystaw pojechali malarze:

Alicja Dobrowolska, Anna Ostoja-Posiadły, Grażyna Krzemińska, Jakub Maliszewski i Izabela Terek-Jopkiewicz oraz fotografik Marcin Wasyluk. Grupa muzyków to: Tomasz Lipi-Lipski (bębenek) z Marią Chmielarz (flet) oraz poeta, bard i muzyk (gitara, klarnet) – Lech Miądowicz.

W trakcie pobytu uroczyście otwarto wystawę „Nasza Galeria”. Oficjalnymi gośćmi ze

Gdańscy artyści w Druskiennikach
fol. Tadeusz Flisek

strony polskiej byli: Ambasador RP w Wilnie – JE Janusz Skolimowski, radny Sejmiku Województwa Pomorskiego – Adam Śliwicki oraz kierownik referatu kultury UMG – Ewa Adamska. Gospodarzy reprezentowała wice-mer Druskiennik – Kristina Miškinienė.

Wystawy w Filharmonii

29.09.2011 r. w Państwowej Filharmonii Bałtyckiej na Ołowiance gdańska malarka Elżbieta Kowalska-Matuszewska rozpoczęła swoją ekspozycją II edycję wystaw z cyklu „Ars ante portas” („Sztuka u bram”). Patro-

nem honorowym wszystkich wystaw całego cyklu jest Prezydent Gdańska Paweł Adamowicz.

Wystawa trwała do 18.10.2011 r. Nosiła tytuł „Dance et musique”. Autorka pokazała 12 olejnych obrazów. Każdy z nich przedstawiał scenę taneczną z baletu. Matuszewska uprawia grafikę i nie gardzi innymi dyscyplinami sztuki pięknych.

20.10.2011 r., w ramach tego samego cyklu, swoją wystawę pastelii pt. „Königsberg contra Kaliningrad” otworzył Jakub Maliszewski. Pastele autora przypominają ilustracje i przedstawiają królewskie budynki i pomniki. Wystawa trwała do 15.11.2011 r.

Następna z kolei to wystawa czworga autorów. Alicja Bach (rysunek) zaprosiła do współdziałania Witolda Pyzika (malarstwo), Iwo Maja (rysunek i rzeźba) oraz Jacka Łuczaka (rzeźba). Wernisaż odbył się 16.11.2011 r. Wystawa potrwa do 5.12.2011 r.

Prace można podziwiać w trakcie przerwy w koncertach albo przed południem każdego dnia (w takim przypadku należy prosić portiera o pozwolenie wejścia do Filharmonii).●

Opracowała **Maria Borkowska-Flisek**

Herold Gdański poleca seniorom stronę www.senior.pl

Pisaliśmy już o stronie Gdańskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku www.ug.edu.pl/pl/gutw i mamy nadzieję, że nasi czytelnicy – seniorzy już tam zagląдают. Może ktoś z Państwa postanowił zapisać się na uniwersyteckie zajęcia?

Strona www.senior.pl ma zupełnie inny charakter – praktycznym informacjom dla seniorów towarzyszą tutaj wiadomości i porady dla całej rodziny, informacje o wydarzeniach, szkoleniach i spotkaniach. Poru-

szenie się po stronie jest łatwe. Jeśli szukają Państwo artykułów o zdrowiu lub jeszcze nie wiedzą, że w ponad 300 polskich Uniwersytetach III Wieku uczy się 100 000 seniorów, którzy w dodatku organizują własne Forum

przy okazji Forum Ekonomicznego w Krynicy, to o tym wszystkim dowiedzie się Państwo właśnie na www.senior.pl. Polecamy! ●

Dyskusja o kościele czy dyskusja o Kościele?

Niewiele spraw w ostatnim czasie wzbudziło w Gdańsku takie kontrowersje. Dyskutują radni, dziennikarze i mieszkańcy. Chodzi o kościół pod wezwaniem Jana Pawła II, który ma powstać na Łostowicach.

Przypomnijmy: prezydent Paweł Adamowicz przekazał Kościołowi grunt pod budowę sanktuarium za symboliczne 1% wartości. Kuria rozpisła konkurs architektoniczny, który wyłonił zwycięzcę. Arcybiskup Sławoj Leszek Głódź skrytykował zwycięski projekt, określając go jako pozbawiony sacrum. Pośród mieszkańców trwa debata, dotycząca samej istoty posadowienia nowego kościoła w rejonie ulic Ofiar Grudnia, 70, Jana Michonia i Wielkopolskiej.

Prezydent Gdańska Paweł Adamowicz powiedział 19 kwietnia 2011 r. w miejscu, gdzie ma stanąć nowy kościół: „(...) od stuleci świeccy przedstawiciele władzy przekazywali ziemię na budowę kościołów i klasztorów. (...) Nie powstałaby Bazylika Mariacka, gdyby nie decyzje ówczesnego burmistrza (...). W XXI wieku prezydent Miasta Gdańska, Rada Miasta przekazują ziemię na budowę kościoła tego i wcześniejszych (...) nie tylko dla Kościoła rzymskokatolickiego, ale też i prawosławnego, i protestanckiego, dla wspólnoty żydowskiej, bo mamy w Gdańsku gminę żydowską, również dla małej wspólnoty muzułmańskiej”.

Pan Marcin, mieszkaniec Zakoniczna, przywołuje słowa Jana Pawła II: „nie stawiajcie mi pomników” i dodaje, że w tej sprawie trudno mu zająć jednoznaczne stanowisko, bo nowy kościół nie jest inwestycją ze środków publicznych. „Dziwi mnie – mówi – że na położonym na oboczu osiedlu zaplanowano obiekt w skali makro”.

Wypowiadający się w mediach inni mieszkańcy tej okolicy wskazują, że w pobliżu jest już kilka kościołów, w tym jeden, którego budowę przerwano w okolicznościach skandalu – tamtejszy proboszcz sprzedał część działki, którą za symboliczną kwotę otrzymał od miasta.

W uroczystości poświęcenia krzyża wzięło udział kilkadziesiąt osób. Na Łostowicach jest wielu zwolenników nowej inwestycji. „Kaszeba” w portalu gdansk.naszemiasto.pl napisał: „Kościół oznacza nie tylko budynek (...). Arcybiskup nie będzie, wbrew obawom, mieć z obecności kościoła osobistych korzyści, natomiast mieszkańcy osiedla - jak najbardziej. Kościół musi być blisko człowieka. Jak ludzie starsi i z małymi dziećmi mają dotrzeć do kościoła oddalonego o 2,5 km? Każdy rozumnie myślący człowiek jest w stanie to zrozumieć. Obawy wierzących inaczej i post-komunistów są wydumane, a więc bezpodstawne”.

Zdaniem radnego PiS Wiesława Kamińskiego „ta sprawa pokazuje, że gdańska PO staje się coraz bardziej podobna do Ruchu Palikota. Plan zagospodarowania przestrzennego tej okolicy stał się narzędziem do walki z Kościołem”.

Inaczej do sprawy podchodzi radny PO Piotr Grzelak: „W związku z kontrowersjami pojawiającymi się w ramach prac nad planem Ofiar Grudnia/Nowa Świętokrzyska, wraz z grupą radnych zdecydowaliśmy się na pozazwyczajowe konsultacje z mieszkańcami. Naszym zdaniem zwycię-

Makieta kościoła wg zwycięskiego projektu Pracowni Baum, Kwiecieński w konkursie ogłoszonym przez Kurię z pracowni Pracowni Baum, Kwiecieński. Projekt w tym kształcie nie będzie realizowany

fot. Bartłomiej Borowczak / www.gdansk.pl

ski projekt kościoła dawał możliwość stworzenia w tamtym obszarze ciekawej przestrzeni publicznej i dlatego chcieliśmy przedstawić go osobom zainteresowanym tą sprawą. Jasna deklaracja ze strony władz kościelnych o rezygnacji z koncepcji architektonicznej wybranej w organizowanym przez Kurię konkursie doprowadziła jednak do decyzji Klubu radnych PO o odstąpieniu od sporządzenia planu. Należy się spodziewać, że decyzja ta jedynie odłożyła w czasie rozwiązanie tego problemu lub przeniosła go w inne miejsce”.

Wypowiedzi zebrał: **Bartosz Libuda**

Mikołajkowe tramwaje

6 grudnia po raz kolejny Mikołaj zostawi swoje sanie i będzie podróżować po Gdańsku zabytkowym tramwajem. Na tory wyjadą trzy zabytkowe pojazdy typu N z 1952 r., 102Na z 1970 r. oraz 105N z 1975 roku. Na pokładzie każdego z nich Mikołaj z pomocnikami będzie częstował dzieci i innych pasażerów łakociami.

Akcja organizowana jest przez Zakład Komunikacji Miejskiej w Gdańsku przy współpracy z Pomor-

skim Stowarzyszeniem Sympatyków Transportu Miejskiego.

Przejazd zabytkowymi tramwajami będzie bezpłatny.

Szczegółowe informacje oraz rozkład jazdy znajdują się na stronie www.zkm.gda.pl lub www.pssm.org.pl.

Tramwaj typu N z 1952 roku

fot. mat. PSSTM

Nowy trener Lechii Gdańsk w Urzędzie Miejskim

14 listopada 2011 roku prezydent Gdańska Paweł Adamowicz spotkał się z Rafałem Ulatowskim, nowym trenerem Lechii Gdańsk. Prezydent jest kibicem i mecenasem gdańskiej drużyny, która swoje mecze rozgrywa na PGE Arenie.

W dniu spotkania z prezydentem Lechia zajmowała 11 miejsce w ekstraklasie. Do pierwszego w tabeli Śląska Wrocław drużynie brakowało 14 punktów. Oczekiwania kibiców i całego sportowego środowiska są więc proste – Lechia powinna zacząć wygrywać.

Tradycje drużyny sięgają przedwojnia i lwowskiego klubu o tej samej nazwie – Lechia. W powstaniu Lechii Gdańsk olbrzymi udział mieli wykładowcy Politechniki Gdańskiej, a wielu z nich pochodziło właśnie ze Lwowa.

Lechia Gdańsk na trwałe wpisała się do historii polskiego sportu, kiedy w 1983 roku rozegrała dwumecz z samym Juventusem Turyn w ramach euro-

Prezydent Paweł Adamowicz i trener Rafał Ulatowski

fot. Jerzy Pinkas / www.gdansk.pl

pejskiego Pucharu Zdobywców Pucharów (Lechia zdobyła polski Superpuchar w 1983 roku). W komunistycznej Polsce, w Gdańsku, mecz z Juventusem był czymś więcej niż sportowym wydarzeniem. Miał symboliczny wymiar. W barwach Juve zagrał

wtedy Boniek i Platini. Drugoligowa Lechia uległa 2 do 3, ale była to przegrana z honorem.

Chyba wszystkim gdańskim kibicom marzą się kolejne mecze biało-zielonych z najpotężniejszymi klubami świata.

Nowe ceny za wodę w Gdańsku

W przyszłym roku cena wody w Gdańsku wzrośnie o 6,82%. Podwyżka jest niższa niż zapowiadały wcześniejsze prognozy.

Zakończył się proces sprawdzania i weryfikowania taryfy za wodę i ścieki dla mieszkańców Gdańska na rok 2012. Wniosek spółki SNG zakładał wzrost taryfy o ok. 13%. W wyniku negocjacji prezydent Gdańska doprowadził do ustalenia niższej, niż pierwotnie zakładano, stawki:

Cena obecna – 2011 rok (netto):

- Woda – 3,64 zł/m³
- Ścieki – 5,31 zł/m³
- Ogółem – 8,95 zł/m³

Taryfa na rok 2012 (netto):

- Woda – 3,85 zł/m³ – 5,77% w stosunku do ceny obecnej
- Ścieki – 5,71 zł/m³ – 7,53% w stosunku do ceny obecnej
- Ogółem – 9,56 zł/m³ – 6,82% w stosunku do ceny obecnej

W 2012 roku zmalał czynsz dzierżawny GIWK, przeznaczony na realizację inwestycji wodnych i ściekowych dla Gdańska, co jest powodem niższego wzrostu opłat niż zakładano.

Nowa taryfa jest wynikiem wzrostu kosztów eksploatacji, na które mają wpływ m.in. wzrost inflacji oraz wzrost kosztów energii elektrycznej.

Ceny wody za m³ w Gdańsku w porównaniu do innych dużych miast kształtują się na poziomie

fot. Christopher Bruno / sxc.hu

średnim, np. w Katowicach to 10,26 zł/m³, w Warszawie 10,16 zł/m³, w Łodzi 7,54 zł/m³, a w Krakowie 6,93 zł/m³ (według serwisu cena-wody.pl – dane na rok 2011).

Zgodnie z ustalonym porządkiem, zweryfikowany wniosek został przekazany do Rady Miasta. Radni będą głosować nad jego przyjęciem na najbliższej sesji Rady.

(red)

Stare problemy, nowe wyzwania Rady Miasta

W rok po wyborach do Rady Miasta dla „Herolda” pisze radny Wojciech Błaszowski.

Obecna kadencja wydaje się być dużo większym wyzwaniem niż poprzednia. Mamy w planach wiele ważnych inwestycji i przedsięwzięć. Wśród większości samorządowców widać ogromną mobilizację: chcielibyśmy nie zawieść tych, którzy nam zaufali. Szczególnie ważne są inwestycje drogowe, gdyż dotyczą wszystkich mieszkańców. W tym zakresie mówić można o znaczącym postępie. Dzięki dużej skuteczności w pozyskiwaniu i dobremu wykorzystaniu środków unijnych jest szansa, że najbardziej uciążliwe korki za kilka lat znikną.

Mamy w naszym mieście stadion, co niedawno wydawało się nieprawdopodobne. Dzięki spełnieniu odpowiednich norm UEFA w Gdańsku odbędą się mecze grupowe i ćwierćfinał Mistrzostw Europy. Świetnie funkcjonuje oddana do użytku w zeszłym roku Ergo-Arena.

W minionym roku powstało kilka nowych boisk przyszkolnych ze sztuczną nawierzchnią. Warto przypomnieć, że (razem z boiskami osiedlowymi) w Gdańsku mamy

już 33 takie obiekty. To silny impuls do aktywności fizycznej. Cieszyć może fakt, że w finansowaniu wzięli udział przedsiębiorcy.

Myszę, że jako gdańszczanie mamy prawo odczuwać satysfakcję, ale potrzebne są również dystans i pokora. Nie można nam zapomnieć o najbardziej potrzebnych i najsłabszych. Troska o nich to także zadanie Rady Miasta.

Duży udział w rozwoju naszego miasta ma cała gdańska społeczność, która coraz bardziej się aktywizuje, za co pragnę w rocznicę wyborów samorządowych bardzo serdecznie wszystkim podziękować.

Wojciech Błaszowski, radny

Gdańsk – agencja ratingowa potwierdza finansową stabilność miasta

Fitch Ratings potwierdził międzynarodowe długoterminowe ratingi Miasta Gdańska dla zadłużenia w walucie zagranicznej na poziomie „BBB+”. Agencja nadała też Miastu długoterminowy rating krajowy na poziomie „AA-”. Perspektywa obu ratingów jest stabilna.

Ranking określa poziom ryzyka, z jakim państwo, firma czy miasto może obsługiwać swój dług. Im wyższy rating, tym niższe opro-

centowanie papierów dłużnych, czyli możliwość tańszego pożyczania pieniędzy. Ratingi „BBB+” i „AA-” to wysokie ratingi o charakterze inwestycyjnym: pożyczanie pieniędzy miastu Gdańsk nie jest spekulacją. Dobry rating to potwierdzenie solidnej kondycji gospodarczej miasta i przyzwoitej bazy podatkowej. Perspektywa stabilna to sygnał dla inwestorów i wierzycieli, że w dłuższej perspektywie sytuacja Gdańska się nie pogorszy.

(red)

Przewodnik po Urzędzie Miejskim w Gdańsku

Biuro Prezydenta ds. Kultury
ul. Nowe Ogrody 8/12
☎ tel.: +48 58 323 61 30

Biuro Prezydenta ds. promocji miasta
ul. Wały Jagiellońskie 1 (Wozownia)
☎ tel.: +48 58 323 71 04

Biuro Prezydenta ds. Sportu i Euro 2012
ul. Długi Targ 39/40
☎ tel.: +48 58 526 81 00

Biuro Rady Miasta Gdańska
ul. Wały Jagiellońskie 1 (Nowy Ratusz)
☎ tel.: +48 58 323 70 05

Biuro Zamówień Publicznych
ul. Nowe Ogrody 8/12
80-803 Gdańsk
☎ tel.: +48 58 323 61 29

Kancelaria Prezydenta
ul. Nowe Ogrody 8/12
☎ tel.: +48 58 323 63 10

Miejski Rzecznik Konsumentów
ul. Wały Jagiellońskie 1 (Nowy Ratusz)
☎ tel.: +48 58 323 70 11

Wydział Edukacji
ul. 3 Maja 9
☎ tel.: +48 58 323 67 27

Wydział Finansowy
ul. Nowe Ogrody 8/12
☎ tel.: +48 58 323 62 67

Wydział Geodezji
ul. 3 Maja 9
☎ tel.: +48 58 323 67 70

Wydział Gospodarki Komunalnej
ul. Nowe Ogrody 8/12
☎ tel.: +48 58 323 61 21

Wydział Kadr i Organizacji
ul. Nowe Ogrody 8/12
☎ tel.: +48 58 323 62 06

Wydział Obsługi Mieszkańców
ul. Nowe Ogrody 8/12
☎ tel.: +48 58 323 60 20

Wydział Polityki Gospodarczej
ul. Nowe Ogrody 8/12
☎ tel.: +48 58 323 63 22

Wydział Polityki Społecznej
ul. 3 Maja 9
☎ tel.: +48 58 323 67 00

Wydział Programów Rozwojowych
ul. Kartuska 5
☎ tel.: +48 58 526 80 00

Wydział Skarbu
ul. Nowe Ogrody 8/12
☎ tel.: +48 58 323 63 79

Wydział Spraw Obywatelskich
ul. Nowe Ogrody 8/12
☎ tel.: +48 58 323 63 72

Wydział Środowiska
ul. 3 Maja 9
☎ tel.: +48 58 323 68 10

Wydział Urbanistyki, Architektury i Ochrony Zabytków
ul. Nowe Ogrody 8/12
☎ tel.: +48 58 323 64 51

Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności
ul. 3 Maja 9
☎ tel.: +48 58 323 68 72

Zespół Obsługi Mieszkańców Nr 1
ul. Partyzantów 74
☎ tel.: +48 58 323 69 00

Zespół Obsługi Mieszkańców Nr 2
ul. Miłskiego 1
☎ tel.: +48 58 323 71 70

Zespół Obsługi Mieszkańców Nr 3
ul. Nowe Ogrody 8/12
☎ tel.: +48 58 323 60 30
oraz 68